

Lislaangã Tēn-tvumã a
Mvhammad, -Wēnd puvsg
la A tulgr be a yīnga

رسول الإسلام صلى الله عليه وسلم
(موري)

بيان الإسلام
Bayan AL-Islam

ح) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات، 1445 هـ
باللغات ، جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
رسول الإسلام - موري. / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
باللغات - ط.١ - الرياض ، ١٤٤٥ هـ

26 ص ؛ 14 * 21 سم

ردمك: 978-603-8442-04-3

1445 / 18166

Partners in Implementation

This publication may be printed and disseminated by any means provided that the source is mentioned and no change is made to the text.

- Tel: +966 50 244 7000
- info@islamiccontent.org
- Riyadh 13245- 2836
- www.islamhouse.com

**Lislaangã Tën-tuumã a
Mvhammad, -Wënd puvsq
la A tulgr be a yīnga**

Lislaangã Tën-tuumã a Muhammad, -Wënd
puusg la A tulgr be a yïnga

**Ne Wënd Yuurã Albarka, sën yaa Dūni
gūbg n yols Naabã, n yaa yaoolem raar welg
n yols Naabã.**

Yaa yōngr bilfu, sën kēed Lislaangã Tën-tuumã a
Muhammad¹ - -Wënd puusg la A tulgr be a yïnga-
yelle, tı m vēnegd a pugē n wilgd a yuurã, la a
buudã, la a tēngã, la a furã, la a tēn-tumdã, la a
sën bool n tug būmb ningã, la a nabiyaamdīmã
tagmas-rãmbã, la a Šari wã, la a zabd-n-taasã na-
kēndr ne-a.

1 M gūusa wusgo, n tōkd wakat fão gom-biis a yiibã (Tën-tuumã
ne a Muhammad) tı yaa gūusgu ne gomdã sën na n lebg n tug
bu-zēngã yïnga, bi b gūus rē.

1-A yuurā, la a buudā, la tēng ninga a sēn roge la a bi a pugē wā.

Lislaangā Tēn-tuumā, yē la a Muhammad, sēn yaa a Abdullaah biiga, sēn yaa a Abdul Muṭalib biiga, sēn yaa a Haašim biiga, b yii a [smaa'ul yagensē wā sēn yaa a [braahum biigā, tulgr be b yīnga. La rēnda, yaa tu Wēnd Nabiyaama a [braahuma, tulgr be a yīnga, a yii Šaam n wa Maka, t'a paga a Haagera rag n be ne-a, ne a biiga a [smaa'ul, t'a na n be nugē. La a zīndga b yiibā Maka, ne sagell sēn yi Wēnd nengē, A Naam yu wagell n zēke, la biigā sēn wa n bi wā, nabiyaamā a [braahum waa Maka, tulgr be a yīnga, n me Kaabā sēn yaa Lohorm Doogā, yē ne a biiga a [smaa'ul, tulgr be b yiibā yīnga, tu nebā wusg Roogā kuremse, tu Mak lebg toglg zīiga ne Wēnd sēn yaa bōn-naands Naabā tūudbā, sēn nong b n maan Hiḡiimdā, la nebā kell n kēnga ne Wēnd tūudmā la A yembgā, n be a [braahum sorā zugu tulgr be ne-a, yuum kobs pugē, rē poorē tu gōdgr wa kē, tu Laarb-rāmbā zamaanā tēmsā halhaalā lebg wala tēms a taabā sēn be a kurensā , sēn yaa dūni wā

tēms fāa gilli, kufēndā yelā n wil a pugē: wala
rubsā tūubu, la koam-pugli busb vuse, la pagb
wēgbo, la zīri-beed goam, la rāam yūubu, la yel-
beed maanego, la kubs arzēgs rubo, la rībaag
reegre... Zī-kāngā, la yalē-kāngā puga, la līslaangā
Tēn-tuum rogyā a Muḥammad sēn yaa Abdullaah
biiga, sēn yi a [smaa'ul yagensē wā a [braahum
biigā, tūlgr be b yīnga, yuum 572, a [la rogmā loogr
poorē, a saambā maana kaalem taoor t'a na n ka
rog ye, t'a ma wā maan kaalem a yuum a yoob
wakato, t'a saam-bila a Abuu Ṭaalib wub-a, rēnd a
vumame n yaa kuba, n yaa talga, la a rag n yume n
ritē la a baood paango ne a nug tuuma.

2-Albark furā loeese ne albark pagā:

La a yuumā sēn wa n yaa pisi la a nu wā, a fura
paga, sēn yaa Mak pagba yembre, a ḥadiige, sēn
yaa a ḥuwaylud bi-puglā, Wēnd yard be a yīnga, la
Wēnd lok-a la a nengē koam-pugli a naase la
koam-ribli a yiibu, la a koam-ribli wā maana
kaalem b yāadrā wakato, la a tumd-n-taarā ne a
pagā la a zakā rāmbā rag n yume n yaa bugsg

wusgo la noanglem, rē n kit t'a paga a ḥadiige bu-
a noanglem sēn yaa wusgo, yē me yɪ a la
noanglem, la a ka yīm a pagā yelle, halɪ n tug n
tāag a kaalemā poorē yuum woko. La a ra yume n
kodgd pesg n put a ḥadiiḡa zo-rāmba, Wēnd yard
be b yīnga, n waoogd-ba, tɪ yaa manegr ne a pagā,
n leb n yaa gūusg ne noglem ning sēn da be bāmb
suka.

3-Wahɪ wā (tumsgā) sungre

Tēn-tuum a Mohammad, Wēnd puusg la A tulgr
be a yīnga, ra yuum n da be zugd sēn yaa zɪsg zugu
Wēnd sēn naan-a wā tēka, la nebā rag n boond-a
lame tɪ sɪd-soab sēn yaa bas-m-yam soaba , la a
rag n yume n lagemd-ba tuum sōmbsā pugē, la a
kisgd būmb ning bāmb sēn be a zugā, sēn yaa
kɪfēnd tuumā, a ka lagemd-b a pugē ye.

La a sēn wa n ta yuum pis-naase -mikame t'a
rag n bee Maka- la Wēnd na n tūus-a t'a na n yɪ
Tēn-tuuma, tɪ Malək a Gibriil tulgr be a yīnga waa a
nengē, ne suura ning sēn yaa pipi n sig Alkurāan

pugē wā zugu , yē me la Wēnd koεεg sēn yeele, A Naam zēkame:

﴿أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿۱﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿۲﴾ أَلَمْ يَكُنْ أَقْرَأَ ﴿۳﴾ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿۴﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿۵﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿۶﴾﴾
[العلق: 1-5].

(Karem ne f Soab ning sēn naanã wã yuure.(1) A naana ninsaala sēn stng ne zt-pelle (2) Karem, tu fo Soabã n yud ne kũuni.(3) Sēn wilg-a kaal-moogã gulsgo (4) A wilga ninsaala bũmb ninga a sēn da pa mi. (5) [Suurat Al-Alaf 1-5].

T'a wa a paga a hãdiiga nengē, Wēnd yard be a yĩnga, t'a sũurã rigda, n togs-a kibarã, t'a kēes-a yĩn-yōgnego, la a tall-a n kēng ne a sãmbbã biig nengē, a Warakat sēn yaa a Nawfal biigã -la yē rag n yume n kē Nasaar-rãmbã dīinē, n karem Tawraatã la Lingiilã, t'a hãdiiga yeel-a: " m sãmbb biiga! Kelg f saam-biigã biig koεεga". T'a Warakat yeel-a: " m saam-biig biiga! Yaa bōe la fo ne?" Tu Wēnd Tēn-tuuma, -Wēnd puusg la A tulgr be a yĩnga- togs-a a sēn yã bũmb ningã kibare, t'a

Warakat yeel-a: (Yāwā la Naab no-ræes ning sēn sig a Muusa wā, kato, m sã n da paamē n ket n vl wakat ning fo nebã sēn wat n na n yiis foomã, tu Wënd Tēn-tuuma -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- yeel-a: " b na n yiisa maam laa?" T'a yeele: " n-yeel! Ned ka wa ne fo sēn wa ne būmb ningã lae, rēndame tu b maan-a beem, la fo raarã sã n paam maam, m na sōng-f sōngr tekē)[2]².

La Mak pugē, Alkurāanã kell n tonga taab n sigd a zugu, t'a Gibriil sigd ne-a, tulgr be a yīnga, n yi bōn-naands Naab nengē, wala a sēn leb n wat a nengē ne tēn-tumdã yel-welsdsã.

La a kellame bala n boond a nebã n tugd luslaangã, t'a nebã bas-a la b zab ne-a, la b togs-a kũuni t'a reeg la a bas a Tēn-tumdã, ligdi la naam, t'a tōdg rē fãa gilli. B yeel-a lame wala nin-bedã sēn da yeel-b tēn-tuumbã sēn da reng taorã: tu yaa tum soaba, yaa zīri-be-neda, la pas-n-rogl-soaba, la b weoog-a, la b yīd-a a yīngē wã, la b

2 A Albuḥaarū la a Muslim n reeg-a, sēn yi a 'Aatša hadiisē wã, Wënd yard be a yīnga, Ṣahuh Albuḥaarū (2) 1/7, la Ṣahuh Muslim (153) 1/139.

nams a pugdbã, la Tën-tuumã kell n ka bake -
Wënd puusg la A tulgr be a yïnga- Mak pugẽ wã n
boond n tugd Wënde, la a kënged Hagiimdã
wakato la Laarab-rãmbã raasẽ sën yaa sūdumsã, n
sedg nebã beenẽ, n wilgd-b lslaangã, la a ka tol n
belg ned me ne dūni maa zugẽnd ye, a ka bugs
ned me ne suuga. Rënd a ra ka tar pãnga, a ra ka
yɪ n yaa naaba. La a waa ne gees-n-taare a boolgã
sungrẽ bala, n yeel-ba: tɪ b tōog n wa ne yẽ sën wa
ne bũmb ningã buudu, sën yaa Alkurãan wagellã,
rënd a ka bak n geesd a zabd-n-taasã ne yell-
kãnga ye, tɪ neb nins sën na n kō sid ne-a wã, sën
yaa Şahaab wagsã kō-a sɪdã, Wënd yard be b fãa
yïnga. La Mak pugẽ wã Wënd waoog-a lame ne
yel-solemd zɪsgã, yẽ me la [sraa'u (Yun-këndã), n
këng Bayt Almakdas(Filɪstun), rẽ poorẽ t'a ruug
beenẽ n këng saasẽ wã, la bũmb ninga sën yaa b
sën mi, yaa tɪ Wënd zẽkame n tug saasẽ wã
nabiyaama a [lyaase la a Sus-tɪ-maage,tulgr be b
yiibã yïnga, wala b sën togse moeembã nengẽ wã
la Nasaar-rãmbẽ (Kiris nebã) wã. La Nabiyaamã,
Wënd puusg la A tulgr be a yïnga, a reega sagl tɪ b

puussã saasẽ wã, yẽ me la Puusg ninga lɪslaambã sãn puusdã noor a nu raar pugẽ wã, la Mak -yesa-la yel-soalem kãseng a to wã me leb n yi, yẽ me la kiuugã pãrgre, halɪ tu kɪfr-rãmbã yã-a.

La Kurayš kɪfr-rãmba rɪka sor buud fãa, sãn na gɪd Nabiyaama, sãn na yɪl n nams-a la b zãag nebã ne-a la b maan koko kegeng wusgo yel-soalemã la tagmas-rãmbã baoob pugẽ, n kos sõngr ne Yahuud-rãmbã, tu b kõ bãmba daliil-rãmba sãn na sõng-ba tu b paam n wẽ no-koεema ne-a la b gɪd nebã n yi-a.

La Kurayš kɪfr-rãmbã b lɪslaambã namsgã sãn wa n tongã, Nabiyaamã -Wënd puusg la A tɪlgr be a yĩnga- kõ-b la sore tu b yiki n kẽng Habaša (Etioopi), la Nabiyaamã, Wënd puusg la A tɪlgr be a yĩnga, yeel-b lame: "ad naab n be beenẽ, n yaa tẽeg turg soaba, b ka wẽgd ned a nengẽ ye" .La a ra yaa naaba, sãn yaa Nasaar-rãmbã dīinã neda. Tu sul a yiib sãn yi Sahaabsã pugẽ na n yik n kẽng Habaša, la boabdbã sãn wa n ta Habašã wã, b goma ne naabã sãn yaa a Nagεεšɪ wã, dīin ninga Nabiyaama a Muhammad Wënd puusg la A tɪlgr

be a yīnga, sēn wa ne dīin ningā, t'a kō suda la a yeele: "yā wā -m wēend ne Wēnde- ne būmb ninga a Muusa -tulgr be a yīnga- sēn wa ne wā, b yita tuk a yembr pugē. Tl Nabiyaama nebā sēn namsd-a wā kell n kiigd a zug, yē ne a Şahaabsā.

La neb nins sēn kō sud ne-a hagiimdā zīsē wā, yaa neb sēn yi Madiina n wa, tl bāmb rāmba na n balm-a ne lslaangā la b na n sōng-a t'a sā n wa bāmb tēngē wā, la b ra boonda beenē tl (Yasruba), t'a kō sor ne neb nins sēn da kell yē Şahaabsē wā n da be Makā, tl b yik n kēng Madiina, tl b yik n kēng beenē, tl lslaangā sāeeg Madiina, halu tl zak ka be beenē, rēndame tl lslaangā kēe-a lame.

La Nabiyaamā, Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga, sēn maan yuum piig la a tāab Mak pugē, n boond n tugd Wēnd nengē, Wēnd kō-a la sor t'a yik n kēng Madiina, t'a na n yik -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- n tug be, n kell n tong ne boolā n tug Wēnd nengē wā, tl lslaangā Şari-rāmba sikrā kell n puglg taaba Madiina, yembr yembre, t'a sung moasa n tumsd a tēn-tumdbā ne sebā(leta) n tugd buud-rāmbā taoor-rāmbē la nanambsā, tl b

boond-b n tugd lslaangã, la sën be a sën tum ti këng neb nins nengë wã, yaa Rom naabã (Gerk), la Furs(ḷra) naabã, la Misr (Ezipt) naabã.

La Madiina la yell ning sën yaa wĩntoogã sobgrã yɩ-yã, ti nebã yεese, la ra-kãng zemsa Nabiyaama -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- biigã a ḷbraahum kũumaa, ti nebã yeele: "ad wĩndgã sobgame a ḷbraahum kũumã yĩnga" Ti Nabiyaama,-Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- yeele: (Ad kiuugã la wĩntoogã, b ka sobgde ned kũum yĩnga, ka ned vum yĩng me, la ad b yibã, b yaa yel-soalem sën yi Wënd yel-soalmã pugë, ti Wënd tar b yibã n bugsd ne A yembsã)³, Rënd Nabiyaamã -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- a sã n dag n yume n yaa zĩri-be-neda, a na n yãgame n bugs nebã ti b gũus la b ra yags-a ye, la a yeel ti "ad wĩntoogã, a sobgame mam biigã kũum yĩnga, rënd ned ning sën yagsda maam na n yeelame ti wãna?

La Tën-tuumã, Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- a Soabã nags-a la ne zug-wagla, la Wënd sɩf-a lame ne A koεeg A sën n yeele:

3 Şahuh Muslim (901)

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ [القلم: 4].

(La ad fo bee zUg-wagell zugu) [Suurat Alkalamu: 4]

Rënd a yume ti b sUfd-a ne zug-sõng fãa, wala sUda, la pu-peelem, la raodo, la tẽeg turga, la alkaool pidsgu halı n ti tãag ne a zabd-n-taas fãa, la kũuni, la a noang doos maanego ne tals la nimbãan-neba, la pug-kõpa la tulsem-rãmba. N leb n tar noang kegeng ne a na kãndag-ba, n maand yolsg ne-ba, n gãnegd a meng ne-ba, halı ti sãan watame, n baood Tẽn-tuumã -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- n sokd a Şahaabsã -Wënd yard be b yĩnga- a yelle, n mik a be b sukã t'a ka mi-a ye, n yetẽ: " yaa ãnda la a Muhammad yãmb sukã?"

La a Surã wã (vumã na-kẽndrã) yaa yel-sodlem tekẽ a pid la turlem weegẽ, a tumd-n-taarã pugẽ ne nebã fãa gilli: ne a be la a zoa, ne sẽn pẽ-a la sẽn zãra, la ne kãsema la biiga, la rao la paga, ne rũm-mugsã la liuuli wã.

La wakat ning Wënd sẽn wa n pids dĩinã n kõ-a wã, ti Tẽn-tuumã -Wënd puusg la A tulgr be a

yīnga- sēn wa n taas a tēn-tumďā taasg tekē, a maana kaalem ta yuumā yaa yuum 63 (pis-yoob la a tãabo), yuum 40 (pis-naas) n be a pugē taor t'a na n ka yu Nabiyaam ye, tu yuum 23 (pisi la a tãabã) t'a yaa Nabiyaama n yaa Tēn-tuuma. La b mum-a la Madiina-Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a ka bas arzeka, a ka bas faado, sã n ka a bōng-wæegã sēn yaa pæelgã, a sēn da zao a soabã, la puug a sēn maan tu yaa doaaga kēn-kēndbã yīnga.⁴

La neb nins sēn da sak n na n tũ dīinã la b kō sūd ne-a la b pug-a wã, b sōorã rag n yaa wusgo, la tūu- a lame n kēng hagiimdē wã, a Şahaabsã sãnda, Wēnd na wat ne hagiimdē wã, sēn yud neb 100 000 (tus koabga), la rēnda yu taor t'a na ka maan kaalem ne kiuug a tãabo, rēnd tōeeme tu yaa woto la a dīinã gūubã la a sãaegrã sabab-rãmb sãnda. La a Şahaabs ninsi a sēn da wub-b rãmb ne lıslaangã zugďã la a na-kēndrã, b ra yume n yaa Şahaabse (tūud-n-taase) sēn yud sōmblem, turlem, la dūni

4 Şahuh Al-buĥaarı (4461) 6/15.

yĩgsgẽ, la nedemdo, la alkaool pidsgu, la kũuni, la nidig-pãnga, ne dīin-kãngã, sãn yaa dīin zısgã, bãmb sãn kō sıd ne dīin ningã.

La a Şahaabsã, sãn wa n tug n yud bedrem - Wënd yard be b fãa yĩnga- liimaong wεengẽ la bãngre la tuuma, la pu-peelem, la sıdgre, la kũuni la raodo, yaa a Abuu Bakr Aşşıdiik (sãn yaa sıd-kõtã), la a ‘Umar [bn Al-ħaţţaab la a ‘Uţmaan [bn ‘Affaan, la a ‘Ali [bn Abıţaalib, Wënd yard be b yĩngã, la bãmb bee neb nins rēenem sãn kō-b sıd ne-a la b sıdg-a wã, la yu bãmb me la lɛdsba Nabiyaamã poorẽ, neb nins sãn zẽk lıslaangã Lεema a loogrã poorẽ, b ra ka tar baa fuı sãn yaa Nabiyaamdımã yel ye, a leb n ka welg-b ne bũmb n kō-ba tı pı tũ ne Şahaabs nins sãn kellã fãa ye, Wënd yard be b yĩnga.

La Wënd gũu a Gaf ning A sãn sik n kō-a wã, la a sunnah, la a Surã wã (vumã kudemde) la a koesã, la a tuumã, ne a buuda gomd ninga a sãn gom ne wã, la b ka gũ ned vum yelle -dũni wã sungr tekẽ- wala b sãn gũus a vumã yellã ye -Wënd puusg la A tıgr be a yĩnga- b pus n gũus a sãn gõe

to-to la a sēn rite la a sēn laade. La a sēn da tumd
ne a zakā-rāmb to-to a zakā pugē? La a yelā fāa
yaa būmb b sēn gūusi, n kuls-a a surā wā (vumā
yel) pugē, rēnd a yaa yīng soaba, n yaa Tēn-
tuuma, a ka tar Rubuubiya (Sobendmā) yell baa
kɪdg ye, a ka so a meng yīng nafa maa namsg ye.

4- A Tēn-tumdā

Wēnd tumsa a Muhammad -Wēnd puosg la A
tlgr be a yīnga-lagem-n-taarā la kɪfēndā la zulmā
sēn wa n gūbg dūni wā ween-n-vusā fāa, tɪ tēngā
poor zugu, ned ra ka be beenē, n tūud Wēnde, n
ka maan lagem-n-taar ne-A ye, sā n ka bilf bala
sēn yaa neb saare, sēn be Gafa taabā rāmbē, tɪ
Wēd tums a Tēn-tuumā a Muhammad -Wēnd
puosg la A tlgr be a yīnga- t'a yaa Pidsda ne
nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā, Wēnd tums-a
lame ne kāndagre la dīin sēn yaa sɪda, bōn-
naandsā fāa gill yīnga, bul yīng t'a na wa n wil dīin-
rāmbā fāa gilli, la a na yiis nebā lagem-n-taarā la
kɪfēndā la zulmā ligsē n tug Wēnd yembgā la sud-

kūunā vēnemē. La a tēn-tumdā yaa sēn pids tēn-tuum-rāmb nins sēn reng taorā tēn-tumā puosg la tulgr be b yīnga.

La a boolame n tug būmb ning fāa nabiyaam-rāmbā la tēn-tuumbā sēn bool n tugā -tulgr be b yīnga-: A Nuuh la a [braahum la a Muusa la a Sulaymaan la a Daawuud la a [usa- ti b kō-sid ti Soobā, Yē la wēnde, sēn yaa Naandā, n yaa Rulgdā, n yaa Vuugdā, sēn yaa Kuudā, n yaa Naam Soadā, la Yēnda la sēn kēnsd yelā, la Yēnda la nimbāanzoeta, n yaa Yoalsda, la Wēnde, Yē la Nannda būmb ning sēn be ween-n-vuugā fāa gill pugē wā, tōnd sēn ne la d sēn ka ne wā, La zēng sēn ka Wēnd fāa yē yaa bōn-naandga sēn yi A bōn-naandsē wā.

Wala a sēn boole n tug Wēnd tūudum a Yembr tāa, la b bas zēng sēn ka Yēnda tūudum, la a vēneg vēnegr tekē ti ad Wēnd yaa A Yembre, lagem-n-taar ka be ne-A ye, A tūudmā pugē, la A Naamā pugē, la A Naanegā pugē, la A kēnesgā pugē. La a vēnegdē -vēnegr tekē ti ad Wēnd yaa yembre lagem-n-taar ka be ne-A A tūudumā

pugē, maa A naama pugē, maa A naangā, maa A rabsgā, la a vēneg tī Wēnde -A Naam yulgame- A ka roge, b ka rog-A , A ka tar mak-n-taaga, A ka tar bilig-n-taaga, laa A ka sigid baa fu pugē A bōn-naandsē wā ye, A leb n pa rikd a yīngā n leb-a ye.

La a boolame n tug sid-kūuni ne Gaf-rāmb nins sēn yaa Wēnd Gaf-rāmbā sēn reng taoore, wala a [braahum la a Muusa Gaf-rāmba, puusg la tulgr be b yībā yīnga, la Taoraatā la Zabuurā la Lingiiliā. Wala a sēn boole n tug sid-kūuni ne tēn-tuumbā fāa gilli, tulgr be b yīnga, la a wīnig tī ned ning sēn yags nabiyaam a yembre, a kīfla ne nabiyaam-rāmbā fāa gilli.

La a kō nebā fāa gill kiba-noogo ne Wēnd Yolsgā, la Wēnd n na n sek-ba dūni kaanē, la ad Wēnde, Yēnda la Naabā n yaa Yolsda, la Yēnda A Yembr tāa n na n geel bōn-naandsā, Yikra raarā, A sēn wat n vuug-ba b kūmā poorē, n yi b yaadē wā, la ad yaa Yēnda me n na n rol sid-kōtbā b tuum sōmā wā, wala b sēn tumā buud bilgr piiga, la tuum wēngā rolbo yaa wala tuum wēngā buud

bala. B leb n tara vi-noogo sēn duumdi, Yaoolem raarã. La ned ning sēn kfla, la a tum tuum wēnse, a na n paama a rolb dūni kaanē, la yaollem raarã.

La Tēn-tuum a Muhammad -Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga- a tēn-tumdã pugē a ka waoog a buudã a ka waoog a tēngã ka a mengã sēn yaa zisgã, pus n waa Alkurāan wagellã pugē nabiyaam-rāmbã yui, a Nuuhu la a [braahum la a Muusa la a [isa, tulgr be b yīnga, n yud Nabiyaamã yuurã sēn wa wã , la b ka togs a ma wã yuure ka a pagbã yui me Alkurāan wagellã pugē ye. La waa Alkurāanã pugē, a Muusa ma wã yell togsgo sēn pa vugr ye, la a Maryam -tulgr be a yīnga- a yuurã puda a pugē noor 35 (pis-tã la a nu).

La Tēn-tuum a Muhammad -Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga- b gūu-a lame n yi ne būmb fāa gill sēn yōsgd Šari wã, la yamã, la rog-ne wã, maa zug sōng sēn ka sakd būmb ningã, bala nabiyaam-rāmba -puosg la tulgr be b yīnga- b gūb lame n yi yōsgre būmb ning b sēn taasde sēn yi Wēnd nengē wã, la yaa bāmb me la b sēn rogl-b rāmb tu

b taas Wënd saglsã A yembsē wã. La nabiyaam-rãmbã b ka tar bũmb sēn welg ne bãmba sēn yaa Rubuubiya (Wëndlem) yell ye, bi Ulubhiya (Sobend) ye. Pus n ka woto ye, bãmb me yaa yĩns rãmba wala neb a taabã, ti Wēnde -Anaam zēkame- tumd A tēn-tuma ti kēngd b nengē.

La kaset-rãmb sēn tug n be beenē n yuda, n wĩngd ti Tēn-tuum a Muhammad-Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- Tēn-tumdã yaa sēn tum ti yi Wënd nengē wã, yaa sēn mik ti halı n ti tãag rũndã a beeme, wala a sēn dag n yaa a soaba Nabiyaamã vumã wakatã, ti neb tũud-a sēn yud lıslaam Milyaare, b maanda a waagib-rãmbã sēn yaa Šari wã, wala Puusgã ,la Zakã, la no-loeerã la Higiimdã, la zēng sēn ka rēnda, ti ka tũ ne toeengo maagolengo.

5- A Nabiyaamdmã tagmas-rãmbã la a daliil-rãmbã

Wënd kengda A Nabiyaam-rãmba ne yel-soalm sēn wilgd ti b yaa nabiyaam-rãmba, la A leb n kōt-

b tōogre la gom-lubdga, sēn wilgd b tēn-tuumdmā, la ad Wēnd kōo nabiyaam fāa sēn yaa yel-soalmā, būmb ning sēn sekd tu ninsaalbā kō sıda ne rē buudā, la yel-soalem-rāmb nins b sēn kō nabiyaam-dāmbā sēn tug n yaa zısg n yuda, yaa tōnd Nabiyaama a Muhammad yel-soalem-rāmbā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- bala Wēnd kōo-a-la Alkurāan wagellā, yē me la yel-solemde sēn kelle tēn-tuumbā yel-soalem-rāmbē wā, n na n tug n tāa dūni wā yıkr raare. Wala Wēnd sēn le keng-a ne yel-soalem-rāmb sēn yaa bedā, la Tēn-tuuma a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- yel-soalem-rāmbā yaa wusgo, sēn be b pugē:

Yaa [sraa'u la Mu'raağ (Yun-kēndā la Yunduura), la kiuugā pārgre, la sa-koomā kiigri noor wusgo a sēn kos a Soabā t'A yūnug nebā poorē bala, warā sēn paam-b poorē.

La rub wusgre, la koom sēn yaa kıdg wusgre, tu neb sēn yaa wusg rı-a maa b yū-a.

La a sēn kōt kibay ne yel-soondi sēn loogā ned baa a yembr ka bāng a sēn yı to-to ye, la yaa

Wënd n togs-a, wala nabiyaam-rāmbā kibayā -tulgr be b yīnga- bāmb ne b nebā yelle, la vadgā rāmbā kibarā.

La a sēn kōt kibay ne yel-soaandı sēn wate, tı sıd yı rē loogr poorē, ne Wënd sēn dag n kō-a kibare A Naam yılıgame, wala bugum ning kibar sēn yit Hiğaaz tēngā wængē, tı neb nins sēn be Şaam yā-a. La nebā sēn na n wa met meongā n tomdā.

La Wënd sēn sek-a la A gū-a n yi nebā.

La a sēn pulem a Şahaabsā tı yı wā, wala a sēn yeel-ba: (Ad yāmb na n paka Faaris la Ruum, la ad yāmb n na n rik b arzēgsā n kēes wënd Sorā puga)

La Wënd sēn leb n sōng-a ne malegsā.

La nabiyaam-rāmba -puusg la tulgr be b yīnga-sēn kō b nebā kiba-noodo ne Tēn-tuumā a Muhammad nabiyaamdēmā -Wënd puusg la A tulgr be a yīnga- la sēn be sēn kō-b sū-noogr ne-a waongā, yaa Muusa, la a Daawuuda, la a Sulaymaane, la a İsa -tulgr be b yīnga- la zēng sēn ka bāmba sēn yi İsræel koamba nabiyaam-rāmbē wā.

La sēn lagem ne tagmas-rāmb yam pugē la bilgr-rāmb [5] nins sēn togsde tu yam sōng sakd n reeg-a wā.

La Aayae-bāmbā, ne daliil-dāmbā, la bilgr-rāmb nins sēn yaa yam-makr wēngē wā, b yaa būmb sēn sāeeg n yodg Alkurāan wagellā la Nabiyaamā Sunnah puga, la a tagmas-rāmbā waoogame n yud geelgo, ned ning sēn rat n na n yals a zugu, bu a ges Alkurāan wagellā la Nabiyaamā Sunnah gaf-rāmbē, la Nabiyaamā vumā na-kēndrē gaf-rāmbā, rēnd kibar vēeneg be b pugē sēn kēed ne tagmas-kāensā.

La tagmas-kāensā sēn yaa bed-bedā sā n rag n ka yūē, a zabd-n-taasā sēn yaa Kurayš kuf-rāmbā la Yahud-rāmbā la Nasaar-rāmbā, sēn rag n be Laarab-rāmbā zamaanē wā, b rag n na paam sēka n yags-a la b bugs nebā n yū-a.

5 -[5] Wala A koεεgā sēn yeele -A Naam zēkame-: (yāmb a nebā, b gānega bilgri, bu y kelg-a, ad būmb nins yāmb sēn tūud zēng sēn pa Wēndā, b pa tōe n naan baa zōaag ye, ba tu b naag taab a yīngā, la zōaag sā n fāag būmb b nengē, b pa tōe n dig-a n reeg-a ye, baood yū valenga, b sēn baood ned ning nengē wā me yū valenga!) [Al-hağ:73]

La Alkurāan wagellā, yēnda la gaf ning Wēnd sēn tums ti tug A Tēn-tuuma a Muhammad nengē wā -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- yēndā me yaa bōn-naands Naabā Goamā, la Wēnd geesa ninsaalbā la zīn-dāmba ti b wa ne a bilg-n-taare, maa suura α yembre sēn wōnd wa a Suur-rāmbā a yembre, la geesgā ka bak n beē n ti tāag rūnda, la ka tōe ye. la Alkurāan wagellā, a leokda sogsg wusgo sēn yirbd neb tus kēema wusgo. La Alkurāan zisgā yaa būmb b sēn gū n ti tāag rūndā ne Laarabiiimd ningā a sēn sig ne wā, baa gom-bil a yembr ka boog a pugē ye, yaa būmb me sēn wē n yiisi (ēmprime) ti b sāeeg-α, a yaa gaf sēn yaa zisgo n komsd α geesdbā, yē me la gaf sēn yud zislem sēn wa nebā nengē, ti sōmb ti b karem-a maa b karem a maanā wā sēn lebg ne bu-zēmsā goamā. La ned ning a lak-n-ges la a sid-kūun sēn pōsg a soaba, ad sōma gill pōsg yēnda, wala Tēn-tuuma a Muhammad Sunnah -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- la a na-kēndrā la a Surā wā (a vumā kibay), yaa būmb sēn gūsi, n rik ti lolme, n tū ne togsdb b sēn tar bas-m-yam ne b rāmba, yē

me yaa būmb sēn n yiisi (ēmprime) ne Laarabiimd ninga Tēn-tuum a Muhammad -Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga- sēn gom ne-a wā, tu yaa wala a ket n vu tōnd suka. A yaa būmb me b sēn lebg-a n tug buud gom-rāmb wusgo, la Alkurāan wagellā ne Nabiyaamā Sunnah -Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga- bāmbā b yiibā la yēgr a yembr tāa b sēn yākd lslaangā buudo la a Šari-rāmbā a pugē.

6- Šari ninga Tēn-tuumā a Muhammad sēn wa ne-a wā, Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga-

Šari ning Tēn-tuumā a Muhammad sēn wa ne-a wā -Wēnd puosg la A tulgr be a yīnga- yē la lslaangā Šari, yaa yēndā me n pids Wēnd Šari-rāmbā la Wēnd tēn-tumā, la yē me sā n yaa a yēgē wā, a wōnda wala nabiyaam-rāmb nins sēn reng taorā Šari-rāmbā, baa tu b yalē wā sā n yōsa taaba.

Yē me la Šari pitgā, a yaa būmb sēn sakd zamaan la zīig fāa pugē, nebā dīinā la dūni manegr be a pugē, yē me yaa būmb sēn kumb tūudmā fāa

gill sēn yaa tulae n rog yembsā, tū b maan-a Wēnd yīnga sēn yaa bōn-naands Naandā, wala Puusgā, la Zakā, a leb n vēnegdē n wilgd bāmba tumd-n-taarā arzek wēngē, la baobā, la nebā vuusm-n-taarā, la Tēmsa zāab (politikā) yela, la zaba, la ween-n-vuga koglg yela, sēn sakd a pugē la sēn ka sakde, la zēng sēn ka rēnda, sēn yaa būmb ning nebā vumā sēn tar tulsem ne-a, la b yaoleem raarā.

La Šari-kāngā gūuda nebā dīina, la b zumā, la b burkīndā, la b arzeḡsā, la b yamā, la b koambā, a yaa būmb sēn tigim zug-sōmse la manegr buud fāa, la a bugsd n yit tuum beed fāa, la maan wēng fāa, a boondame n tugd ninsaal waoogre, la tēng-n-sugre maanego, la tēeg turga, la pu-peelem, la yulgre, la maan-tū-yū-sōma, la noanglem, la ratneer ne nebā, la b zumā gūusgu, la tēmsā laafi, la a leb n ḡdgd nebā pelmes ykre, tū ka tū ne hake ye. La Tēn-tuumā a Muhammad -Wēnd puusg la A tulgr be a yīnga- a rag n yume n zabd ne kedgrā, la sāangā, a yalē wā la a kōbgā fāa, la a zabd ne zīri-beedā, la lak n zāag nebā, la Labiimdu (Labe, welg-n-bas dūni n teeg tūudum bala).

La Tĕn-tuumã a Muhammad -Wĕnd puusg la A tulgr be a yĩnga- a vĕnegame n wĩnig tı Wĕnd waooga ninsaala, rapa la pagba, la A gũus a hake-rãmbã fãa gill n kō-ba, la A maan-a tı yĕndã n tukd a yam yãkrã yelle la a tuumã la a manesmã fãa, la A leb n rogl-a yĕ sĕn tum tuum buud fãa gilli sĕn namsd a menga maa namsd neb a taabã, yaa yĕ la b sokda, la A maan paga la rao tı yaa yembre, sã n yaa sud-kũunã wĕengĕ la reeg-m-zugĕ wã wĕengĕ la rolbã la yel-sōmdã wĕengĕ. La bee Šari-kãngã pugĕ ning-m-toaag sĕn welg zalle ne paga, zem t'a yaa ma maa paga maa a yaa bi-pugla maa tão-poaka.

La Šari ninga Tĕn-tuumã a Muhammad sĕn wa ne-a wã -Wĕnd puusg la A tulgr be a yĩnga- a waame n na n gũ yamã, la a gudg bũmb fãa sĕn sãamd-a, wala rãam yũubu, rĕnd lıslaamdã a maaname tı dĩinã yaa vĕenem n toond yamã t'a rik a sorã, bul yĩng tı ninsaal na tũ a Soabã ne pu-tĕer la bãngre, la lıslaangã Šari wã zĕka yamã yelle, la a maan-a tı yaa yĕnda la tuumã roglg zĩiga, la a loadg-a n yi zĩri-beedo la rog-m-mikã bãensã, la rubsa yelã.

La lɪslaangã Šari wã a zɪsgda bãng-sõngo, la a leb n pɪrsd bãngr pëes n bao n bãnge, sën pidg n zãag ne yõor yamleogo, la a boond n tug tɪ b tags n ges yõorã, la ween-vluuga wɛengẽ, la bũmb ninga b sën yiisd bãngr pëes n bao n bãngã pugẽ wã, a sã n yɪ sõma a pa kɪsd bũmb ning Tën-tuuma-Wënd puusg la A tɪlgr be a yĩnga- sën wa ne wã ye.

La pa be Šari wã pugẽ, welg n yiis kõbgo nebã pugẽ tɪ yaa yẽ n yud tɪ ka tũ ne gõbg a taaba ye. Yudlem leb n ka be beenẽ ne neb a taaba nin-zẽms zug ye. B fãa gilli a buudã pugẽ b yaa yembre, bala nebã fãa gilli b yẽgrẽ wã yaa yembre, yudlem ka be ne kõbgo kõbg a to zugu, leb n ka be ne neba neb a taabã zugu, rënda ne Wënd zoεεg bala. La Tën-tuuma a Muhammad - Wënd puusg la A tɪlgr be a yĩnga- kõo kibare tɪ ned sën rog fãa a rogda Ftɪrã (Lɪslaangã) zugu, ned ka be ninsaalbã pugẽ n rogdẽ t'a yaa tudgd ye, maa a ruk nin-zẽng tudgr faad ye.

Lɪslaangã Šari pugẽ Wënd maana tuubgu, yënda me la: ninsaal lebs a meng Wënd nengẽ la a

bas zunuubã, la lslaangã a wurda bũmb ning sãn
renga taorã sãn yaa zunuubã, la tuubgã a sũkda
bũmb ning sãn reng a taorã sãn yaa zunuubã fãa,
rẽnd tulsem ka be ti f maan reeg-m-zugẽ n na n
togs f zunuub-rãmbã bõn-naandsã taor ye. Rẽnd
lslaangã pugẽ tõk-n-taare ytame ninsaalã ne
Wẽnd suka turga, rẽnd a ka tar tulsem n tug neda
t'a yi tẽng-n-sugre foom ne Wẽnd suk ye, rẽnd
lslaangã gudgdame ti b wa maan neba ti b yaa
wẽnd-dãmba, maa lagem-n-taase ne Wẽnd ye,
zem ti yaa A Wẽndlmẽ wã maa A Soabendẽ wã.

La Šari ninga Tẽn-tuumã a Muhammad -Wẽnd
puosg la A tigr be a yĩnga- sãn wa ne wã, a yẽesda
Šari-rãmb nins sãn reng taorã, bala lslaangã Šari
ning Tẽn-tuumã a Muhamaad -Wẽnd puosg la A
tigr be a yĩnga- sãn wa ne ti yi Wẽnd nengẽ wã,
yẽnda la Šari-rãmbã fãa baasdga, n na n tug n tãag
dũni wã yikr raare, a yaa bõn-naandsã fãa gill
yĩnga, rẽ n kit t'a yees Šari-rãmba sãn reng taorã,
wala Šari-rãmb nins sãn reng taorã me sãn yees
taabã. La Wẽnde -A Naam yulgame n zẽke- A ka
reegd Šari zẽng ti ka lslaangã Šari ye, A ka reegd
dĩin me ti sã n ka lslaangã dĩin ye, Tẽn-tuuma a

Muhammad -Wënd puusg la A tulgr be a yīngasēn wa ne-a soabā. La ned ning sēn wa n tug kē dīin zēng tī ka lūslaangā b ka na n tol n reeg a yīng lae-lae ye. La ned ning sēn rat n bāng Šari-kāngā buudā sēn welse, bī a bao n bāng gaf-rāmb nins pusē b sēn tar bas-m-yam ne-a wā, gaf-rāmb nins sēn wilgd lūslaangā sēn yaa a soabā.

Ad lūslaangā Šari wā raabā -sēn yaa wala Wënd tēn-tumā fāa raabā- yaa tī dīin sūdā zēnk ninsaala, tī a yī yamba sēn welg toor ne wënd sēn yaa bān-naandsā Naabā, la a baag-a n yī ninsaalbā maa āndūni wā maa yel-yaals yembo.

Ad lūslaangā Šari wā, a yaa būmb sēn manege n sakd zāmaan fāa la zīig fāa pugē, la ka be a pugē būmb sēn pōnd ne ninsaal raab nins sēn manega ye. bala a yaa būmb sēn siki n yī Wënd nengē, sēn mi būmb ninga nebā sēn tar tuslem ne-a wā. La nebā tara tulsem n tug Šari sēn yaa sōma a toore, sēn ka yidgd taab ye, sēn manegd ninsaalba, tī pa ned baa a yembre n yēmbg-a ye, la a yītame n yaa b sēn deege n yī Wënd nengē, t'a peegd nebā n tugd sōma la kāndagr sore. Rēnd b sā n tall-a n bu b yela manegda me la b paam tulgre n yī bāmb ne taab wēgdā.

7-A zabd-n-taasã yãnesg zīiga la b kaset-rāmba maanego ne-a

Sik ka be ti Nabiyaam fãa tara a zabd-n-taase, ti b maand-a beem, la b yãs a boolgã sor zugu, n git nebã ti b ra kō sid ne-a ye. La Wënd Tën-tuumã a Muhammad -Wënd puusg la A tulgr be a yĩnga- a rag n tara zabd-n-taas wusgo, a vumã wakat la a kũumã poorẽ, la ad Wënd sōng-a lame t'a tōog-b fãa gilli. La kaset-rāmb pugla taaba sën yi b wusgã fãa nengẽ - kudgo la paalm-paalem- t'a yaa Nabiyaama, la ad a waa ne wala bũmb ninga nabiyaam-rāmb nins sën reng taorã sën wa ne wã -puusg la tulgr be b yĩnga- la ad bãmb miime t'a bee sid zugu, la ad yel gidgs wusgo n gidgd-b wusgã fãa ti b ka kōt sid ne-a ye, wala zugundã nonglem, maa nebã zoeese, maa yaa ligd ning a sën paamde a naamã poorẽ wã kongr rabeem.

La Pēgr tingu be ne Wēnde sën yaa bōn-naandsã Naabã

Yaa karen-saam bedrã a Muhammad [bn
Abdullaah Assuhaim n guls-a
Yaa Loεεgã bãngr karen-saamba (gudgo),
Islaangã kareng bukgẽ wã
wubrã kareng rooge (fakilte) sãn be naabã a
Su'ubud karen-do kēengẽ wã (Iniversite).
Riyaade, Arabi Saoodit tēngẽ wã

Content

1-A YUURǃ, LA A BUUDǃ, LA TĚNG NINGǃ A SĚN ROGE LA A BI A PUGĚ Wǃ.	5
2-ALBARK FURǃ LOEESI NE ALBARK PAGǃ:	6
3-WAHL Wǃ (TUMSGǃ) SINGRE	7
4- A TĚN-TUMDǃ.....	17
5- A NABIYAAMDǃ TAGMAS-RǃMBǃ LA A DALIIL-RǃMBǃ.....	21
6- ŠARI NINGǃ TĚN-TUUMǃ A MUHAMMAD SĚN WA NE-ǃ Wǃ, WĚND PUUSG LA A TILGR BE A YĪNGA-.....	26
7-A ZABD-N-TAASǃ YǃNESG ZĪIGA LA B KASET-RǃMBA MǃǃNEGO NE-A	32
CONTENT.....	34

Get to Know about Islam

in More Than **100** Languages

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

Encyclopedia of the
Translations of the Prophetic
Hadiths and their
Commentaries

IslamHouse.com

A Comprehensive Reference
for Introducing Islam in the
World's Languages

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

Encyclopedia of the
Translations of the Meanings
and Interpretations of the
Noble Qur'an

مَا لَا يَسْبَغُ أَطْفَالَ الْمُسْلِمِينَ بِهِ
kids.islamenc.com

The Platform of What Muslim
Children Must Know

موسوعة المحتوى الإسلامي
IslamEnc.com

A Selection of the Translated
Islamic Content

بيان الإسلام
byenah.com

A Simplified Gateway for
Introducing Islam and
Learning its Rulings

سورة الاحقاف

Mos198

978-603-8442-04-3